

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 4P/77/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201682
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822201682.3

Uznesenie

Okresný súd Námestovo vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: V. V., nar. XX.XX.XXXX, a W. V., nar. XX.XX.XXXX, mal. deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, mal. deti bytom u matky, deti rodičov: matky - V. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX/X, V., právne zastúpená: JUDr. Martin Benický, advokát, so sídlom Oravská Polhora 1236, a otca - R. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. V. XXX/X, Q. - U., v konaní úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie:

Ia. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým V. V., nar. XX.XX.XXXX, a maloletým W. V., nar. XX.XX.XXXX, každú druhú sobotu v kalendárnom mesiaci, v čase od 14.00 hod. do 17.00 hod. v priestoroch zábavného centra V. v W.. Na stretnutia s otcom budú chodiť maloleté deti vždy spoločne.

Ib. Matka je povinná maloleté deti na mieste stretnutia odovzdať otcovi a po skončení styku maloleté deti na danom mieste vyzdvihnúť. Otec je povinný matke najmenej 48 hodín pred určeným stykom oznámiť či sa styk bude alebo nebude realizovať.

II. Výrokom I. sa mení výrok Ic. rozsudku Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/30/2021 zo dňa 20.01.2022 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/30/2021 zo dňa 20.01.2022.

III. Neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4P/77/2022.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 02.09.2022 matka navrhla, aby súd upravil styk otca s mal. deťmi tak, že otec by sa s mal. deťmi stretával dvakrát v kalendárnom mesiaci na pracovisku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Námestove po predchádzajúcej dohode so súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom mal. detí. Matka by bola povinná mal. deti odovzdať a prevziať v mieste určenom príslušným kolíznym opatrovníkom. Po tom čo bolo uznesenie Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/77/2022-50 zo dňa 28.09.2022 uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/1/2023 zo dňa 25.01.2023 zrušené a prvostupňovému súdu vrátené na ďalšie konanie, matka na pojednávaní dňa 02.03.2023 navrhla, aby súd upravil styk otca s mal. deťmi tak, že otec by bol oprávnený stretávať sa s mal. deťmi druhú sobotu v mesiaci v čase od 14.00 hod do 17.00 hod. v priestoroch V. W.. Matka by bola povinná maloleté deti na mieste stretnutia odovzdať otcovi a po skončení styku maloleté deti na danom mieste vyzdvihnúť. Na stretnutia s otcom by chodili maloleté deti vždy spoločne. Otec by bol povinný matke najmenej 48 hodín pred zamýšľaným stykom oznámiť, či sa styk bude alebo nebude realizovať.

2. Svoj návrh matka odôvodnila tým, že otec zneužíval komunikáciu s deťmi na to, aby sa prostredníctvom nich nevhodným spôsobom vyjadroval o ich matke. Mal. deti odmietajú momentálne komunikovať s otcom a boja sa s ním stretávať a majú z neho strach. Otec má prudkú povahu a je podľa jej názoru emocionálne nezrelý. Matka má preto obavy o bezpečnosť svojich mal detí na to, aby ich zverila otcovi na celý víkend do jeho starostlivosti, ako to vyplývalo z rodičovskej dohody uzatvorenej dňa 20.01.2022. Na pojednávaní dňa 02.03.2023 matka uviedla, že od podania návrhu v tejto veci nemá o otcovi žiadnu vedomosť, styk otca s deťmi neprebíha, otec nejaví o mal. deti žiadny záujem, nekontaktoval ich. Kým bol otec vo výkone trestu prichádzalo jej na každé mal. dieťa výživné vo výške približne 15 EUR mesačne, otec neplatil nič nad túto sumu. Po tom čo bol otec prepustený z výkonu trestu už neplatí výživné vôbec. Otec síce mal. deťom nijako fyzicky neublížil ani sa im fyzickým ublížením nevyhrážal, avšak kým s mal. deťmi telefonicky komunikoval, tak nadával na matku, starú matku mal. detí z matkinej strany a súčasného partnera matky, kričal a mal. deti mali z neho strach.

3. Otec sa pojednávania dňa 02.03.2023 nezúčastnil, hoc predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 10.02.2023. Pre kolízneho opatrovníka sa otec v septembri 2022 vyjadril, že s návrhom matky nesúhlasí. Rodičovskú dohodu s matkou uzavrel na podmienky počas jeho výkonu trestu odňatia slobody. Otec bol z výkonu trestu odňatia slobody prepustený dňa 11.09.2022. Má sľúbenú prácu v Nemecku. Žiadal upraviť styk s mal. deťmi na každý štvrtý víkend v sobotu a v nedeľu od 13:00 hod do 16:00 hod v prítomnosti matky v W. na Nábřeží I. T..

X. Súd v tomto konaní uznesením č.k. 4P/77/2022-22 zo dňa 02.09.2022 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka v osobe Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536. Kolízny opatrovník vypracoval správu zo šetrenia pomerov mal. detí zo dňa 20.09.2022, kde k prejednávanej veci vyjadrila matka a otec a dňa 28.02.2023 vykonal s mal. deťmi pohovory bez prítomnosti rodičov. Mal. V. zaujíma voči otcovi odmietavý postoj, cíti sklamanie a hnev. S otcom sa už dlhší čas nestretol, pričom odhadol, že posledné stretnutie sa uskutočnilo asi pred rokom. Od prepustenia otca z výkonu trestu odňatia slobody sa s otcom nestretol ani s ním netelefonoval. S otcom sa nechce rozprávať z dôvodu, že podľa neho sa otec o nich nezaujímal, stratil k nemu dôveru, lebo mu veľa vecí nasľuboval a nespínil ich. Keď mal mal. W. rozprávať o otcovi, tak prevažne mlčal a ťažšie sa mu o skutočnostiach prežitých s otcom rozprávalo. Uviedol, že od prepustenia otca z výkonu trestu sa s ním nestretol a ani s ním netelefonoval. Odmieťa stretnutie s otcom, pretože keď spolu ešte telefonicky komunikovali, tak mu otec uviedol, že chce ublížiť matke a starej mame mal. detí z matkinej strany. Kolízny opatrovník vykonáva od augusta 2022 aj opatrenia v zmysle plánu sociálnej práce, pričom tento plán bol zameraný na prehĺbenie vzťahu mal. detí s otcom, avšak zatiaľ sa vzťah s otcom nepodarilo napraviť alebo pozmeniť postoj mal. detí voči otcovi a jeho správaniu. Mal. deti majú správanie otca zafixované v negatívnom obraze. Kolízny opatrovník preto odporučil len niekoľkohodinové stretnutia mal. detí s otcom s tým, že mal. W. by zatiaľ mal chodiť vždy spoločne so starším V..

5. Súčasťou podania z 02.09.2022 je aj návrh matky vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, o ktorom súd koná pod identickou sp. zn. 4P/77/2022. V uvedenom konaní vo veci samej sa matka domáha identického rozhodnutia, v zmysle jeho zmeny prezentovanej na pojednávaní dňa 02.03.2023, akého sa domáhala v tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Súd sa v konaní oboznámil s obsahom listín, ktoré tvoria spis - najmä podaním zo dňa 02.09.2022, potvrdením o trvalom pobyte mal. detí, uznesením OR PZ v Dolnom Kubíne zo dňa 20.07.2022, rodnými listami mal. detí, správami Psychologicko-klinického pracoviska Námestovo PhDr. Oľga Filková zo dňa 09.08.2022 vo vzťahu k obom mal. deťom, hlásením zmien vydaným ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 12.09.2022, písomnosťami tvoriacimi elektronický spis Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/30/2021 (konkrétne: návrhom na začatie konania, rozsudkom, dopĺňacím rozsudkom, uznesením z 20.01.2022, opravným uznesením z 10.02.2022, zápisnicou o pojednávaní, otcovým odpisom z registra trestov), aktuálnou správou zo šetrenia pomerov mal. detí zo dňa 20.09.2022, písomnosťami tvoriacimi elektronický spis Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/4/2022 (konkrétne: uznesením z 14.02.2022), uznesením č.k. 4P/77/2022-50 zo dňa 28.09.2022, odvolaním matky voči uzneseniu č.k. 4P/77/2022-50 zo dňa 28.09.2022, vyjadrením kolízneho opatrovníka k odvolaniu matky, uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 7CoP/1/2023-76 zo dňa 25.01.2023, aktuálnu správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov zo dňa 01.03.2023 a výsluchom matky.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konanie podľa tohto zákona (CMP) sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa čl. 4 CMP, ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

8. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

9. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine:

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 Zákon o rodine:

Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 2 Zákon o rodine:

Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákon o rodine:

Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

10. Súd v konaní dospel k nasledovnému osvedčenému skutkovému stavu: Rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/30/2021 zo dňa 20.01.2022 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/30/2021 zo dňa 20.01.2022 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej, bol otec je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi jedenkrát do kalendárneho mesiaca od piatka 18:00 hod. do nedele 15:00 hod. po predchádzajúcej dohode s matkou. Matka sa zaviazala minimálne 14 dní vopred dať vedieť rozpis svojich pracovných povinností otcovi a otec sa zaviazal si podľa toho zvoliť po dohode s matkou termín styku s mal. deťmi. Otec je povinný si mal. deti prevziať a matke odovzdať v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloleté deti odovzdať a prevziať si ich v mieste svojho bydliska. Otec bol v čase vyhlásenia uvedených rozsudkov vo výkone trestu odňatia slobody s povolenými vychádzkami. Dňa 11.09.2022 bol otec prepustený z výkonu trestu odňatia slobody po odpykaní trestu. Otec bol od roku 2010 do roku 2018 spolu deväť krát právoplatne odsúdený za spáchanie trestného činu. Matka sa už v konaní sp. zn. 12P/30/2021, ktoré bolo vyčlenené do konania sp. zn. 12P/4/2022 domáhala úplného zákazu styku otca s mal. deťmi. Vtedy (január 2022) bolo zistené, že mal. deti sa len nedávno dozvedeli, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody. Dovtedy žili v tom, že otec chodí na pracovné cesty. Z dôvodu, že otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, mal. deťom sa v škole posmievali. Mal. deti toto zistenie o otcovi veľmi zarmútilo a boli z otca veľmi sklamané. V súčasnosti bolo zistené, že voči deťom sa otec nikdy nechoval hrubo, nevyhrážal sa im. Mal. deti nemajú záujem sa s otcom stretávať, nakoľko otec sa opakovane agresívne vyjadroval voči matke, starej matke a súčasnému partnerovi matky. Vzhľadom k dlhodobému pobytu otca vo výkone trestu, nemajú s ním vybudovaný vzťah, čo sa výraznejšie prejavuje u mladšieho W..

11. Od nateraz posledného rozhodnutia o výkone styku otca s mal deťmi sa zmenila tá skutočnosť, že dňa 11.09.2022 bol otec prepustený z výkonu trestu odňatia slobody po odpykaní trestu. Zároveň sa zhoršil vzťah mal. detí k otcovi, ktoré majú k nemu negativistický postoj, nemajú záujem s ním komunikovať ako aj stretávať sa. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že je namieste neodkladne upraviť výkon styku otca s mal. deťmi, a to iným spôsobom akým bol upravený doteraz.

12. Súdu sa nepodarilo verifikovať tvrdenia otca o jeho pracovných povinnostiach v Nemecku a preto na tieto jeho tvrdenia uvedené kolíznemu opatrovníkovi neprihliadal. Avšak vzhľadom k zmene návrhu zo strany matky, nebola táto skutočnosť ani rozhodujúca pre toto neodkladné opatrenie. Matkou prezentovaný návrh na pojednávaní dňa 02.03.2023 sa s názorom otca prezentovaným pre kolízneho opatrovníka zhodoval v tom, že by išlo o stretávanie sa cez deň pracovného pokoja. Vo vzťahu k rozsahu a formátu stretávania sa mal. detí s otcom sa súd plne stotožnil s návrhom matky zo dňa 02.03.2023. Bolo preukázané, že mal. deti sa s otcom stretávať nechcú, ba až majú z neho strach. Zároveň vzhľadom k povahe otca, ktorý sa agresívne vyjadruje voči matke, starej matke mal. detí z matkinej strany a súčasnému priateľovi matky, by nebola na stretnutiach s otcom vhodná ani prítomnosť matky, nakoľko zameranie sa otca na súkromný život matky by bolo pre pokojný a zmysluplný priebeh stretnutia otca s mal. deťmi skôr kontraproduktívne. Napriek v súčasnosti odmietavému postojovi mal. detí k otcovi však bolo na mieste určiť styk otca s mal. deťmi aspoň v takom rozsahu, ktorý je na jednej strane zo súčasného psychického rozpoloženia mal. detí ešte prijateľný a zároveň mal. deťom ako aj otcovi umožní nestratiť úplne vzájomný kontakt, čo by časom mohlo viesť k zlepšeniu vzťahu mal. detí s otcom. S prihliadnutím na súčasný takmer neexistujúci vzťah mal. detí s otcom, ich negatívne postoje k otcovi až s prvkami strachu, sa však budú všetky stretnutia realizovať za súčasnej prítomnosti oboch mal. detí. Mal. deti si budú pri stretnutiach s otcom psychickou podporou navzájom. Súd sa stotožnil aj s miestom výkonu styku, t. j. v interiéroch zábavného centra V. v W., kde je personál a zvyčajne aj vyšší počet návštevníkov, pričom podľa vyjadrenia matky, by mali byť tieto priestory aj kamerovo monitorované. Vzhľadom k tomu, že otec mal. deti nijako nekontaktuje, nejaví o ne záujem a styk nerealizuje, bude otec povinný vždy keď bude chcieť styk realizovať, najmenej však 48 hodín vopred, povinný matke túto skutočnosť oznámiť, inak sa styk nebude realizovať. Podľa vyjadrenia matky ona nemá zablokované komunikačné kanály, cez ktoré by ju otec mohol kontaktovať. Uvedená povinnosť stanovená otcovi je opodstatnená z toho dôvodu,

že v súčasnosti je otázne, či otec bude vôbec styk podľa tohto neodkladného opatrenia realizovať. Ak by konal tak ako doteraz, a teda nerealizoval by ho, tak by tým zbytočne obmedzoval mal. deti ako aj matku v plánovaní programu v časoch určených týmto rozhodnutím.

13. Podľa § 330 CSP ods. 1, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Neodkladné opatrenie bolo vydané len na základe osvedčeného a nie spoľahlivo zisteného skutkového stavu, nakoľko otec sa na pojednávanie nedostavil. Pre konečné rozhodnutie vo veci bude nevyhnutné dokončiť dokazovanie. Vo veci bol súčasne s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podaný návrh na začatie konania vo veci samej, kde po jeho zmene ide o návrh s rovnakým obsahom aký bol riešený týmto neodkladným opatrením, súd preto v súlade s § 330 ods. 1 CSP určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

15. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. Týmto rozhodnutím sa konanie nekončí, súd preto nerozhodol o nároku na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté v rozsudku, ktorým sa rozhodne vo veci samej .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dorúčením.